Cuntas Leithreasa 2013

Vóta 34

An Gailearaí Náisiúnta

Reámhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 34, ceanglaítear orm an Cuntas Leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an Cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste Lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, tugaim tuairisc sa Chuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar críoch 31 Nollaig 2013 ar thuarastail agus ar mhuirir an Ghailearaí Náisiúnta, lena n-áirítear deontais-i-gcabhairI.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasaithe 2013, lena n-áirtear an tsuim a d'fhéadfaí a usaid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain.

Dlitear barrachas €90,358 a ghéilleadh don Státchiste.

Is cuid é den Chuntas seo an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Cuntasaíochta chomh maith leis na notaí 1 go 7.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Cuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeanácha chuntasaíochta, maidir le Cuntais Leithreasa a tháirgeadh, chun feidhme agus an Cuntas á ullmhú.

De bharr tréithe uathúla bhailiúchán an Ghailearaí, tá sé indéanta luacháil ceart a dhéanamh. Dá bharr sin níl aon luachanna san áireamh sa chuntas seo i leith an bhailiúcháin.

Ráiteas faoin Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht don Chóras Rialaithe Airgeadais Inmheánach

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá agam as cinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe airgeadais inmheánaigh a chothabháil agus a fheidhmiú ag an nGailearaí.

Déantar an fhreagracht seo a chleachtadh i gcomhthéacs na n-acmhainní sin atá ar fáil dom féin agus i gcomhthéacs mo chuid dualgas féin mar Cheann Oifige. Freisin, ní féidir le haon chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh ach ráthaíocht réasúnta seachas dearbhráthaíocht go bhfuil sócmhainní cumhdaithe, idirbhearta údaraithe agus taifeadta go cuí, agus go ndéantar earráidí ábhartha nó mírialtachtaí eile cé acu a chosc nó go ndéanfaí iad a aimsiú go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe airgeadais inmheánacha a chothabháil agus bíonn an córas agus a éifeachtúlacht faoi athbhreithniú a leanann ar aghaidh.

Timpeallacht Rialaithe Airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil mar chuid di na heilimintí seo a leanas:

- sannadh freagrachtaí airgeadais ag leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach
- bunaíodh socruithe tuairiscithe ag gach leibhéal mar ar sannadh an fhreagracht do bhainistiú airgeadais
- bunaíodh gnáthaimh fhoirmeálta do thuairisciú teipeanna suntasacha rialaithe agus do chinntiú gníomhaíochta ceartaithí cuí
- is ann do Choiste Iniúchta le comhairle a thabhairt dom maidir le comhlíonadh mo chuid freagrachtaí don chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh.

Rialuithe Riaracháin agus Tuairisciú Bainistithe

Deimhním go bhfuil creatlach gnáthamh riaracháin agus tuairisciú rialta bainistithe i bhfeidhm, lena n-áirítear deighilt na ndualgas agus córas tarmligin agus cuntasachta agus, go háirithe, gurb ann dóibh seo a leanas

- Córas buiséadaithe cuí le buiséad bliantúil a choinnítear faoi athbhreithniú ag lucht bainistithe sinsearach.
- Athbhreithnithe rialta ag lucht bainistithe sinsearach a léiríonn feidhmíocht airgeadais i gcomparáid le tuartha.
- Córas bainistithe riosca ag feidhmiú laistigh den Gailearaí.
- Córais atá dírithe ar chinntiú shlándáil na gcóras TEC.
- Treoirlínte cuí rialaithe infheistíochta caipitil agus disciplíní bainistithe tionscadail fhoirmeálta.
- Cinntíonn an Gailearaí go bhfuil fócas cuí ar dhea-chleachtas i gcúrsaí ceannacháin agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go gcomhlíontar gach treoirlíne ábhartha. Le linn na bliana, liostáladh sé chonradh a raibh luach iomlán €270,072 ag gabháil leo i mo thuairisceán bliantúil i ndáil le Ciorclán na Roinne Airgeadais 40/2002. Bronnadh na conarthaí sin bunaithe ar thaithí, eolas agus ar shaineolas na gconraitheoirí aonair. Beidh gach ceann de na conarthaí sin faoi réir ag próiseas tairisceana iomaíoch in 2014.
- Déantar athbhreithniú go rialta ar na nósanna imeachta slándála a thugann cosaint don bhailiúchán.

Iniúchadh Inmheánach agus Coiste Iniúchta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchta inmheánach ag an Gailearaí le pearsanra atá oilte go cuí, a fheidhmíonn de réir cairte scríofa atá faofa agam. Téann anailís de na rioscaí airgeadais sin atá os comhair na Roinne/Oifige i bhfeidhm ar a cuid oibre agus tá a cuid pleananna bliantúla iniúchta inmheánaigh, atá faofa agam féin, bunaithe ar an anailís seo. Tá sé d'aidhm ag na pleananna seo na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn atrátha thar thréimhse réasúnta. Déantar an fheidhm inmheánach iniúchta a athbhreithniú ó am go chéile agam féin agus ag an gCoiste Iniúchta. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam le cinntiú go ndéantar tuairiscí na feidhme iniúchta inmheánaigh a athleanúint.

Séan Rainbird
Oifigeach Cuntasaíochta
An Gailearaí Náisiúnta

20 Feabhra 2014

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste
Tuairisc le cur faoi bhráid Tithe an Oireachtais

Vóta 34 An Gailearaí Náisiúnta

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithghabhála do Vóta 34 An Gailearaí Náisiúnta don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2013 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993. Ullmhaíodh an cuntas san fhoirm a forordaíodh ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, de réir na mbeartas cuntasaíochta caighdeánacha agus na bprionsabal do chuntais leithghabhála.

Freagracht an Oifigigh Chuntasaíochta

De réir Ailt 22 an Achta um Ranna Státchiste agus Iniúchta 1866, tá iachall ar an Oifigeach Cuntasaíochta an cuntas leithghabhála a ullmhú. De réir an dlí, ní mór an cuntas a chur faoi mo bhráid faoi 31 Márta tar éis deireadh na bliana cuntais.

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach freisin as cumhdach na gcistí poiblí agus na réadmhaoine sin atá faoina smacht, as an éifeachtacht agus as an mbarainneacht riaracháin ina Roinn/(h)Oifig agus as rialtacht agus geanas gach idirbhirt sna cuntais leithreasa.

Freagracht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tá iachall orm faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993 iniúchadh a dhéanamh ar chuntais leithghabhála gach Vóta agus na tástálacha sin a chur i gcrích a measaim iad a bheith cuí do chuspóir an iniúchta.

Tar éis críochnú iniúchadh cuntais leithghabhála, tá iachall orm teastas a sholáthar a dhearbhaíonn más amhlaidh, i mo thuairim féin, go léiríonn an cuntas go cuí na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an Vóta. Tá iachall orm freisin tagairt a dhéanamh d'aon chás ábhartha mar:

- ar theip ar roinn nó ar oifig caiteachas a chur i bhfeidhm a taifeadadh sa chuntas do na cuspóirí a bhí i gceist leis na leithreasuithe a rinneadh ag an Oireachtas, nó
- nach gcloíonn na hidirbhearta a taifeadadh sa chuntas ag cloí leis an údarás faoina maíonn siad a bheith curtha i gcrích

Faoi Alt 3 (10) d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993, tá iachall orm tuarascáil a ullmhú gach bliain, faoi aon cheisteanna a eascraíonn as m'iniúchadh ar an gcuntas leithghabhála.

Scóip an iniúchta

Cuimsíonn iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, fianaise a bhaineann le hábhar do shuimeanna agus rialtacht na n-idirbheart airgeadais sin atá san áireamh sa chuntas agus measúnú maidir le ar comhlíonadh forálacha cuntasaíochta na nGnáthamh Airgeadais Phoiblí.

Tá i gceist leis an iniúchadh dóthain fianaise a fháil le ráthaíocht réasúnta a sholáthar go bhfuil an cuntas leithghabhála saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chaimiléireacht nó mírialtacht nó earráid eile. Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Agus an tuairim iniúchta á cur in iúl, déantar measúnú faoi leordhóthanacht iomlán chur i láthair na faisnéise sa chuntas leithghabhála.

Tuairim faoin gcuntas leithghabhála

I mo thuairimse, léiríonn an cuntas leithghabhála go cuí fáltais agus caiteachas Vóta 34 An Gailearaí Náisiúnta don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2013.

Tá an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad faighte agam a measaim iad a bheith riachtanach do chuspóirí m'iniúchta. I mo thuairimse, coimeádadh leabhair chuí chuntais ag an Gailearaí Náisiúnta. Réitíonn an cuntas leithghabhála leis na leabhair chuntais.

Ag tuairisciú ar ghnóthaí a tháinig chun cinn ó iniúchadh

Tagraíonn caibidil 9 de mo thuarascáil maidir le cuntais na seirbhísí poiblí le haghaidh 2013 do ghnóthaí áirithe eile a bhaineann le Vóta 34.

Seamus MacCárthaigh
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

9 Meán Fómhair 2014

Vóta 34 An Gailearaí Náisiunta
Cuntas Leithreasa 2013

		2013		2012
		Soláthar meastachán	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
Caiteachas cláir				
A	An Gailearaí Náisúnta	7,930	7,843	8,446
	Olliomlán	**7,930**	**7,843**	**8,446**
	Bain de:			
B	**Leithreasaí-i-gcabhair**	**253**	**256**	**307**
	Glaniomlán	**7,677**	**7,587**	**8,139**

Farasbarr don ghéilliúint

Tá farasbarr na suime a soláthraíodh le hais na glansuime faoi dhliteanas don ghéilliúint don Státchiste.

	2013	2012
	€	€
Farasbarr le tabhairt suas	90,358	196,295

Anailís an chaiteachais riaracháin

		2013		2012
		Soláthar meastachán	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais	4,918	4,836	5,215
ii	Taisteal agus cothú	32	38	58
iii	Slándáil agus speansais theagmhasacha	657	597	712
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	108	100	110
v	Trealamh oifige agus seirbhísí TF seachtracha	284	230	263
vi	Costais áitreabh oifige	694	803	746
vii	Seirbhísí comhairliúcháin agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus ar pholasaí	331	333	322
		7,024	6,937	7,426

Nótaí a ghabhann leis an gCuntas Leithreasa

1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúchain 2013

		2013	2012
	€000	**€000**	**€000**
Caiteachas cláir		906	1,020
Pá		4,836	5,215
Caiteachas eile		2,101	2,211
Olliomlán		**7,843**	**8,446**
Bain de			
Leithreasaí-i-gcabhair		**256**	**307**
Glaniomlán		**7,587**	**8,139**
Athruithe maidir le sócmhainní caipitil			
Ceannacháin	(49)		
Dímheas	213		
		164	191
Athruithe maidir le glansócmhainní reatha			
Laghdú ar fhachraithe deiridh	(105)		
Méadú ar stoc	(1)		
		(106)	38
Caiteachas díreach		**7,645**	**8,368**
Caiteachas tabhaíodh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)		952	966
Costas glan clár		**8,597**	**9,334**

1.1 Glanchaiteachas ar Sheirbhísí Gaolmhara

Tá glanchaiteachas na seirbhísí gaolmhara déanta suas de na méideanna measta seo a leanas maidir le Vóta 34 tabhaithe in áit eile.

	2013	2012
	€000	**€000**
Vóta 12 Aoisliúntais agus Liúntais Scoir	283	277
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	669	689
	952	966

Ní thaifeadtar cíos barúlach maidir le foirgnimh Ghailearaí atá faoi úinéireacht an Stáit agus a ndéantar iad a chothabháil ag OOP.

2 Clár Comhardaithe ag 31 Nollaig 2013

	Nóta	2013 €000	2012 €000
Sócmhainní Caipitil	2.2	518	683
Sócmhainní Reatha			
Banc agus airgead tirim		4,183	3,330
Stoic	2.3	6	5
Réamhíocaíochtaí		90	108
Iarmhéideanna eile dochair	2.4	30	25
An glanchistiú Státchiste atá le híoc	2.6	823	863
Iomlán na sócmhainni reatha		**5,132**	**4,331**
Dliteanais reatha			
Costais fhabhraithe		126	250
Iarmhéideanna eile creidmheasa	2.5	5,036	4,218
Iomlán na ndliteanas reatha		**5,162**	**4,468**
Glandliteanais Reatha		**(30)**	**(137)**
Glansócmhainní		**488**	**546**
Léirithe ag:			
Cuntas Mhaoiniú Stáit	2.1	**488**	**546**

2.1 Cuntas Maoiniú Stáit	**Nóta**		**2013**	**2012**
		€000	**€000**	**€000**
Iarmhéid ag 1 Eanáir			546	775
Eisíocaíochtaí as an vóta				
Soláthar meastacháin	Cuntas	7,677		
Farasbarr le tabhairt suas	Cuntas	(90)		
Vóta glan			7,587	8,139
Caiteachas (airgead tirim) tabhaíodh in áit eile	1		952	966
Costas glan clár	1		(8,597)	(9,334)
Iarmhéid ag 31 Nollaig			**488**	**546**

2.2 Ráiteas faoi Sócmhainní Caipitil

	Trealamh oifige agus feithiclí	Troscán agus feistis	Iomlán
	€000	**€000**	**€000**
Ollsócmhainní			
Costas nó Iuacháil ag 1 Eanáir 2013	2,553	1,765	4,318
Breiseanna	21	27	48
Costas nó luacháil ag 31 Nollaig 2013	2,574	1,792	4,366
Dímheas Carntha			
Iarmhéid toscaigh ag 1 Eanáir 2013	2,392	1,243	3,635
Dímheas don bhliain	113	100	213
Dímheas carnach ag 31 Nollaig 2013	2,505	1,343	3,848
Glansócmhainní ag 31 Nollaig 2013	**69**	**449**	**518**
Glansócmhainní ag 31 Nollaig 2012	**161**	**522**	**683**

2.3 Stoic

ag 31 Nollaig	2013	2012
	€000	**€000**
Stáiseanóireacht	5	2
Ábhair Ghlantóireachta	1	3
	6	5

2.4 Iarmhéideanna eile dochair

ag 31 Nollaig	2013	2012
	€000	**€000**
Lacáistí iomarcaíochta	—	5
Ilgheithéach	30	20
	30	25

2.5 Iarmhéideanna eile creidmheasa	**2013**	**2012**
ag 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Suim atá dlite don Stát		
Deontas-i-gcabhair Le haghaidh Sealbhuithe, Athchóiriú agus Caomhnaithe	4,841	4,000
Comhaltacht Íosnách an Ghailearaí Náisiúnta Deontas-i-gcabhair	187	207
Cáin Bhreisluacha	8	11
	5,036	4,218

2.6 An glanchistiú Státchiste atá le híoc	**2013**	**2012**
ag 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Farasbarr le tabhairt suas	90	196
Deontas ón Státchiste nár tarraíngiodh	(913)	(1,059)
An glanchistiú Státchiste atá le híoc	(823)	(863)
Arna léiriú le:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	4,183	3,330
Iarmhéideanna eile dochair	30	25
	4,213	3,355
Creidiúnaithe		
Iarmhéideanna creidmheasa	(5,036)	(4,218)
	(823)	(863)

3 Caiteachas Cláir réir fo-mhírcheann

		2013		2012
		Suim Soláthraithe sa Mheastachán	**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	**€000**
A	**An Gailearaí Náisiúnta**			
A.1	Riarachán - Pá	4,918	4,836	5,215
A.2	Riarachán - caiteachas eile	2,106	2,101	2,211
A.3	Ciste Deontas-i-gcabhair le haghaidh sealbhuithe agus caomhnaithe	905	905	1,000
A.4	Comhaltacht Íosánach An Gailearaí Náisúnta (deontas-i-gcabhair)	1	1	20
		7,930	7,843	8,446

4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair		2013		2012
		Measta	**Réadaithe**	**Réadaithe**
		€000	**€000**	**€000**
1.	Ilghnéitheacha	1	2	31
2.	Fáltais as asbhaint a bhaineann le pinsin as luach saothair don tseirbhís phoiblí	252	254	276
		253	256	307

Chomh maith leis na cistí a vótáileadh ag an Oireachtas, ghin Gailearaí Náisiúnta na hÉireann cistí ó raon éagsúil gníomhaíochtaí, lena n-áirítear taispeántais, tabhartais, dleachtanna, agus díolacháin agus coimisiún miondíola. Tá cuntas ar na cistí breise sin i ráitis airgeadais an Ghailearaí Náisiúnta.

5 Líon agus Pá na bhFostaithe

	2013	2012
Líon foirne (comhionann le fostaithe lánaimsire) **ag deireadh na bliana**	95	108

	2013	**2012**
	€000	**€000**
Pá	4,378	4,693
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgas speisialta nó dualgas breise	10	12
Liúntais eile	2	3
Liúntais le haghaidh ragobair agus tinrimh bhreise	37	64
ÁSPC an Fhostóra	409	443
Pá iomlán	**4,836**	**5,215**

Fuair daoine áirithe luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin.

In éineacht leis na huimhreacha maidir le líon na bhfostaithe agus na figiúirí pá a bhfuil tuairisc orthu thuas, d'fhostaigh Gailearaí Náisiúnta na hÉireann freisin 5 bhall foirne eile (2012: 3) ag deireadh na bliana óna gcuid acmhainní féin, ar chostas €143,094 sa bhliain (2012: €75,210).

5.1 Liúntais agus óicaíochtaí ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	**Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó**	**Uasíocaíocht aonair**	**Uasíocaíocht aonair**
			2013	**2012**
			€	**€**
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta no dualgas breise	4	—	3,489	4,912
Liúntais eile	31	—	220	304
Ragobair	37	1	10,451	11,219

5.2 Ath-Insealbhú Ball Foirne

Rinneadh an chéim dheiridh d'íocaíochtaí a bhí dlite don seisear fostaithe a cuireadh ar ais ag obair ar Chonarthaí Tréimhse Éiginnte in 2012 arbh ionann iad agus €15,000 in íocaíochtaí cúitimh a íoc in 2013. Dá bhrí sin, ba ionann na costais bhreise iomlána a bhain le pá in 2012 agus 2013 a rinneadh leis na baill foirne sin agus €296,426.

6 Ilghnéithneach

6.1 Dliteanais Theagmhasacha

Tá an Gailearaí páirteach i roinnt agóidí dlíthiúla a bhféadfadh dliteanais airgeadais a bheith mar thoradh orthu ag brath ar an toradh a bheidh leo.

6.2 Costais Dlí

	2013	2012
	€000	€000
Costais dlí a íocadh i rith na bliana	125	159
Cúiteamh a íocadh i rith na bliana	15	—
	140	159

Comhairle dlí agus ionadaíocht ag éisteachtaí éagsúla tionsclaíocha maidir le héilimh a rinne roinnt ball foirne is mó a bhí i gceist le costais dlí.

6.3 Caiteachas Eile

Mar gheall ar ghearradh siar ar bhuiséad an Rialtais cheadaigh an Bord Gobharnóirí agus Caomhnóirí caiteachas ar chostais oibriúcháin arbh fhiú €298,090 ar an iomlán iad in 2013 (2012: €156,500) ó acmhainní an Ghailearaí féin.

7 Cuntais Ilghnéithneacha

7.1 Ciste Deontas-i-gCabhair le Haghaidh Sealbhuithe, Athchóiriú Agus Caomhnaithe

	Ceannach agus deisiú pictiúir	Athchóiriú	Caomhnú Saothair Ealaíne	Ceannach Leabhair agus Irisleabhair	2013	2012
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Costas nó Luacháil ag 1 Eanáir	3,003	940	22	35	4,000	3,106
Deontas-i-gcabhair (Fo-theideal A3)	—	858	37	10	905	1,000
Caiteachas	—	—	(39)	(25)	(64)	(106)
Ollshócmhainní ag 31 Nollaig	3,003	1,798	20	20	4,841	4,000

Caitheadh an deontas i gcabhair sin chun foráil a dhéanamh i gcomhair caiteachais ar athchóiriú sciatháin stairiúla an Ghailearaí faoin bPlean Príomhfhorbartha. Is é atá sa Phlean Príomhfhorbartha ná mórthionscadal athchóirithe a chuimsíonn athchóiriú iomlán dhá sciathán is sine an Ghailearaí. Cuireadh tús le céim 2 agus 3 den togra i mí Eanáir 2014 agus táthar ag súil go mbeidh siad tugtha chun críche in Earrach na bliana 2016.

7.2 Ciste Deontas-I-gCabhair le Comhaltacht Iosanach an Ghailearaí Náisiúnta

	2013	2012
	€000	€000
Costas nó Luacháil ag 1 Eanáir	207	211
Deontas-i-gcabhair (Fo-theideal A4)	1	20
Caiteachas	(21)	(24)
Ollshócmhainní ag 31 Nollaig	187	207